

FUNDACIÓ CAVALL FORT

MEMÒRIA D'ACTIVITATS I ECONÒMICA
DE L'ANY 2020

Bailèn, 71 bis, àtic 2a 08009 Barcelona

Tel. 932 186 220

A/e: fundacio@cavallfort.cat

www.cavallfort.cat

Inscrita en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya
amb el número 598 – CIF. G-59916650

PRESENTACIÓ

El 2020 ha estat un any especialment complicat per a tothom a causa de la pandèmia de la covid-19, que ha afectat tots els aspectes de la nostra vida, i que els continua afectant en el moment de redactar aquesta memòria.

L'equip de Cavall Fort va respondre amb agilitat i amb eficiència als reptes que va imposar aquesta situació, entre els quals hi ha hagut la necessitat de treballar a distància per un període molt més llarg del que en un principi s'havia previst. En aquestes circumstàncies, l'equip ha demostrat la seva cohesió i la seva capacitat d'organització, que s'han traduït, com podrem veure en les pàgines següents, en uns resultats molt més positius dels que havíem esperat.

L'article 4t del seus Estatuts estableix que la Fundació Cavall Fort té com a finalitat "la promoció de totes les activitats culturals adreçades al públic infantil i juvenil de tota mena, donant especial èmfasi a aquelles que fomenten el coneixement i l'ús de la llengua catalana, que tenen un caràcter formatiu i pedagògic i que es donen a conèixer a través de revistes, vídeos, audiovisuals digitals, pel·lícules, teatre i qualsevol altre mitjà o activitat que a judici del Patronat sigui adient".

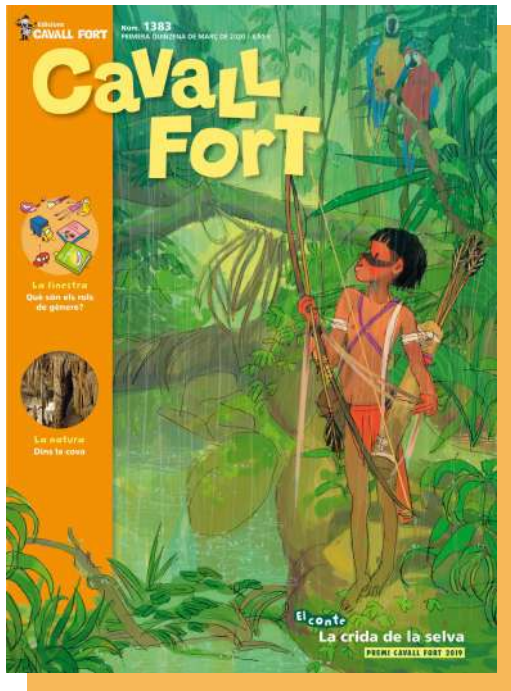
En aquest sentit, l'activitat principal de la Fundació, i la que va donar origen a la seva creació, és assegurar la continuïtat i difusió de la revista *Cavall Fort*, i preservar-ne l'esperit amb què va néixer, aviat farà seixanta anys: la voluntat de fomentar la lectura, el coneixement i l'ús de la llengua catalana entre els infants i joves. A aquesta publicació s'hi va afegir anys més tard *El Tatano*, revista adreçada a infants a partir de quatre anys i que vol acompanyar-los en els primers passos d'iniciació a la lectura i de formació com a lectors autònoms. Les dues revistes tenen una estructura de magazín, amb un contingut molt variat, adaptat a l'edat del públic al qual s'adrecen, amb textos i il·lustracions de màxima qualitat.

Des de l'any 1999 es va ampliar el seu àmbit d'acció amb la presència a Internet, en una de les iniciatives més primerenques en aquest mitjà a Catalunya. Aquell any es va crear el nostre lloc web cavallfort.cat, que no ha parat de créixer i que durant el 2020, juntament amb les xarxes socials, ha tingut un paper clau en l'ampliació del nostre públic i en el manteniment de la comunicació amb els lectors.

PUBLICACIÓ DE LES REVISTES *CAVALL FORT* I *EL TATANO*

CAVALL FORT. NÚMEROS 1379 A 1402

Cada quinze dies, *Cavall Fort* arriba a la bústia dels seus subscriptors i els ofereix un contingut ampli i variat, en el qual hi tenen protagonisme les pàgines de còmic i que inclou també articles, reportatges, entrevistes, contes, poesia, propostes d'activitats, recomanacions de llibres, jocs, entreteniments...

A més d'adquirir-la per subscripció, la revista també es pot comprar en diversos punts de venda, com ara llibreries o la secció de quisc dels supermercats Bonpreu/Esclat.

Una de les conseqüències del confinament que es va decretar durant els primers mesos de la pandèmia va ser la interrupció del servei de Correus i, per tant, de la distribució de les revistes als nostres subscriptors. Per pal·liar en part aquest contratemps, se'n va fer una edició especial gratuïta en línia. Un cop normalitzat el servei, es va reprendre la tramesa de les revistes i es van fer arribar als subscriptors els números endarrerits. En el cas de les escoles, el servei no es va poder reprendre fins al mes de setembre, quan van obrir de nou.

Del contingut publicat durant el 2020 destaquem els dossiers dels números dobles d'abril i de desembre, que posen un accent especial en el medi ambient. El primer, *Fem bugada*, tracta d'aspectes molt diversos d'aquesta activitat tan essencial, des de l'evolució històrica fins al consum d'energia, aigua, detergents... El segon, *Un munt de plàstics*, és una visió panoràmica que inclou des de la descripció

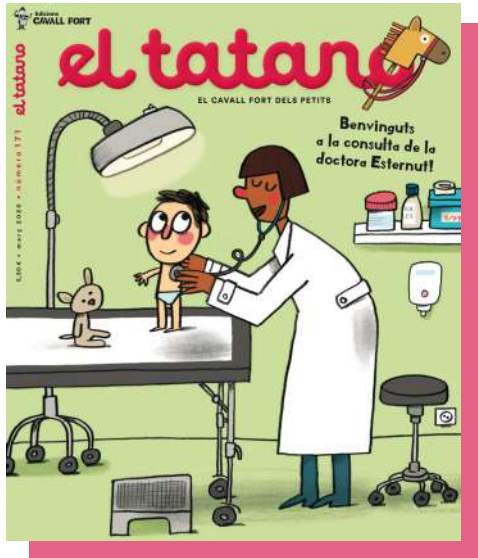
de què és i com es fabrica el plàstic, a la seva utilitat, l'ús i l'abús que se'n fa, el seu impacte ambiental i les mesures que es poden prendre per a reduir-lo. Al seu costat, articles, entrevistes i reportatges van tocar tota mena de temes: socials, històrics, científics, tècnics... Dins del contingut literari, que inclou un conte original a cada número i altres gèneres, especialment la poesia, durant el 2020 es van publicar els tres contes del recull guanyador del Premi Cavall Fort 2019, signats per Quim Crusellas i il·lustrats per Xavier Andrada. També vam celebrar amb sengles articles el centenari del naixement de Gianni Rodari i l'Any Carner, amb motiu dels cinquanta anys de la seva mort. I, com sempre, vam fer un gran nombre de propostes d'activitats diverses als nostres lectors.

Dades de l'OJD per al 2020

Tiratge: 11.153 exemplars

Difusió: 9.987 exemplars

EL TATANO. NÚMEROS 169 A 180

El Tatano s'adreça als infants que es troben en les primeres fases de l'aprenentatge de la lectura, bàsicament de quatre a vuit anys. La il·lustració hi té un paper protagonista i els textos es preparen curosament. Com *Cavall Fort*, té una estructura de magazín, amb còmic, un conte a cada número, natura, art, poesia, descoberta personal i del món que els envolta, treball de la llengua, propostes d'activitats...

És mensual i es distribueix per subscripció, però també es troba en diferents punts de venda.

El confinament va afectar la distribució de la revista als subscriptors igual com va passar amb *Cavall Fort*, i vam seguir les mateixes estratègies per a poder arribar als lectors. En el cas d'*El Tatano*, hi va haver una activitat afegida, els audiocontes, que va tenir un gran impacte, del qual parlem més endavant. Tot plegat va fer que el coneixement de la revista arribés a un públic més ampli i el resultat va ser un creixement sostingut i el tancament de l'any amb una mitjana de difusió de tres-cents exemplars més que l'any 2019 (vora el 5 % de creixement).

El Tatano crea un vincle molt estret amb els seus lectors, gràcies a la galeria de personatges que hi apareixen regular-

ment i a un contingut que es prepara tenint molt en compte l'edat del públic a què vol arribar. S'hi combinen diverses seccions, que obren un ventall molt ampli de possibilitats.

El Tatano, que inicialment era un suplement de *Cavall Fort*, ha complert quinze anys com a revista mensual i s'ha convertit en un element de lleure, d'entreteniment i d'aprenentatge molt valorat tant pels lectors, com per les famílies, les escoles i altres entitats de lleure i educatives.

Dades de l'OJD per al 2020

Tiratge: 7.626 exemplars

Difusió: 6.952 exemplars

ELS AUDIOCONTES D'EL TATANO

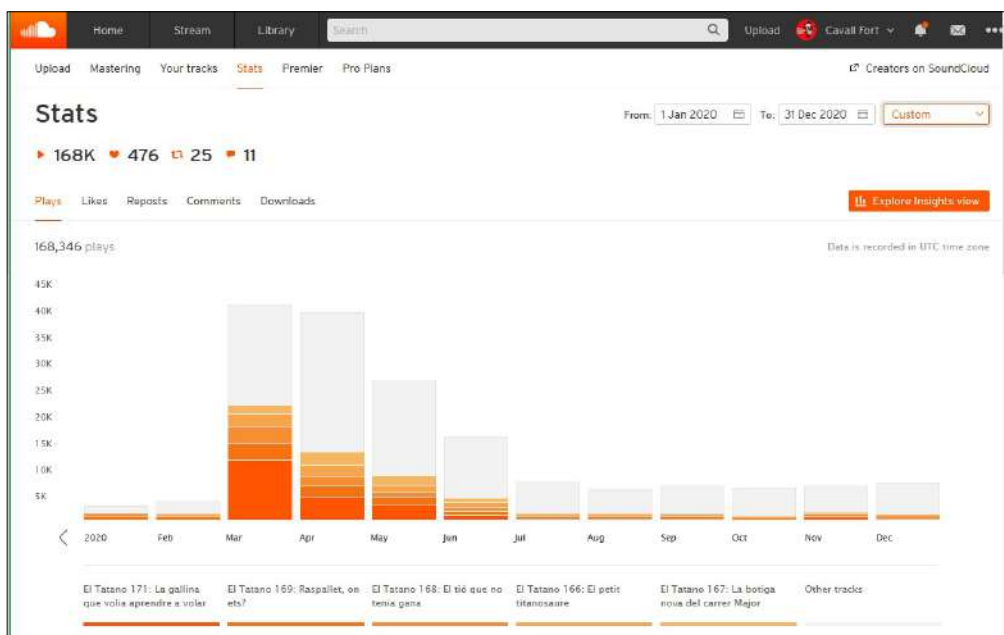

ELS AUDIOCONTES SÓN UNA MANERA
DIFERENT DE GAUDIR DELS CONTES
D'EL TATANO.

A MÉS DE LLEGIR AQUESTES HISTÒRIES A LA
REVISTA I MIRAR LES IL·LUSTRACIONS CORRES-
PONENTS, ELS LECTORS LES PODEN ESCOLTAR
DE LA VEU D'UN NARRADOR. VEU, MÚSICA I
EFECTES SONORS ACOMPANYEN LA LECTURA.

Durant el 2020 es van incorporar dotze contes nous a aquesta secció del web de Cavall Fort, llegits per l'equip d'En Veu Alta, que en fa una interpretació dramatitzada, acompanyada d'efectes sonors que ajuden a situar cada història sense interferir en el procés de lectura.

Els audiocontes d'El Tatano es posen gratuïtament a disposició dels usuaris d'Internet mitjançant la plataforma Soundcloud (<http://cavallfort.cat/audiocontes>). Durant els mesos de confinament, van experimentar un augment extraordinari d'audicions: van passar de 3.668 el mes de febrer a 37.917 el mes de març i 39.141 el mes d'abril. Un cop acabat el confinament, el nombre d'audicions va tornar a davallar, però malgrat tot s'han mantingut en una mitjana que dobla la dels mesos anteriors al març i continua augmentant.

SUBSCRIPCIONS PER A ENTITATS DE CARÀCTER SOCIAL

Durant el 2020 ha crescut el programa de subscripcions per a entitats amb finalitats socials, que la Fundació va posar en marxa el 2019. Aquestes subscripcions es financen amb les donacions de particulars i es destinen a entitats sense ànim de lucre que treballen en diversos àmbits i poden treure profit de les nostres revistes.

Entitats que s'han beneficiat del programa durant el 2020

Subscripció a *Cavall Fort*

- Casal dels Infants de Salt
- Escola de l'Hospital del Taulí, Sabadell
- Casal dels Infants de Santa Coloma de Gramanet
- Hospital de Sant Joan de Déu (Departament de Voluntaris), Esplugues de Llobregat
- Hospital de Sant Joan de Déu (Aula hospitalària), Manresa
- Hospital Josep Trueta, Girona
- Escola d'Infants de l'Hospital de Sant Pau, Barcelona
- Aula hospitalària de l'Hospital de la Vall d'Hebron, Barcelona
- Casal dels Infants de Badalona
- Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona
- Casal dels Infants del Besós - La Mina, Sant Adrià del Besós
- CRAE Residència La Immaculada, Sant Andreu de la Barca
- Centre Obert Aldeas Infantiles, Badia del Vallès
- CRAE Llar Les Vinyes, Cerdanyola del Vallès
- CRAE Casa Sant Josep, Tarragona
- CRAE Llars Infantils Torrevicens - Actua, Lleida
- CRAE La Pastoreta, Reus
- Associació de nens amb càncer (AFANOC) - La Casa dels Xuklis, Barcelona

Subscripció a *El Tatano*

- Associació de nens amb càncer (AFANOC) - La Casa dels Xuklis, Barcelona
- Centre Cívic la Mina, Sant Adrià del Besós
- Hospital de Sant Joan de Déu (Departament de Voluntaris), Esplugues de Llobregat
- Hospital Josep Trueta, Barcelona
- Aula hospitalària de l'Hospital de la Vall d'Hebron, Barcelona
- Escola de l'Hospital del Taulí, Sabadell
- Escola d'Infants de l'Hospital de Sant Pau, Barcelona
- CRAE Residència La Immaculada, Sant Andreu de la Barca
- Centre Obert Aldeas Infantiles, Badia del Vallès
- Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona
- Casal dels Infants de Badalona
- Casal dels Infants del Besós - La Mina, Sant Adrià del Besós
- Casal dels Infants de Santa Coloma de Gramanet
- CRAE La Pastoreta, Reus

HOMENATGE A ALBERT JANÉ AMB MOTIU DELS SEUS 90 ANYS

El 13 d'agost de 2020 Albert Jané va complir noranta anys. Per celebrar-ho, l'Editorial Base va publicar el llibre *El barrufet gramàtic. Homenatge a Albert Jané: un recull d'articles sobre la seva vida i la seva obra*, coordinat per Jordi Manent. L'edició va ser possible gràcies a la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans, Cavall Fort, el TERMCAT i l'Associació Llengua Nacional, i a la participació desinteressada dels autors dels articles.

El barrufet gramàtic és una miscel·lània amb articles d'una trentena de col·laboradors que són amics, deixebles, representants institucionals i estudiosos de la llengua i del còmic.

Aquest conjunt d'articles forma un retrat de l'obra d'Albert Jané i de la seva manera de ser. Lingüista, escriptor, traductor, mestre de català..., ha treballat incansablement per la nostra llengua i pel nostre país, i ho continua fent. En tota aquesta feina immensa *Cavall Fort* hi té un paper destacat. Albert Jané hi va començar a treballar molt aviat com a corrector i va acabar sent-ne el director a partir del 1979 i fins al 1997, quan es va jubilar. Entre les moltíssimes tasques que hi va fer hem de remarcar totes les que estaven lligades a la llengua: des de la correcció dels textos fins a l'adaptació al català de les pàgines de còmic que venien de fora. Gràcies a ell els lectors vam poder descobrir personatges tan genials com Sergi Grapes, Jan i Trençapins, Gil Pupil·la, Estefi, Benet Tallaferro, Aquil·les Taló, Filalici... i, no cal dir-ho, els barrufets.

El dijous 9 de juliol es va fer l'acte de presentació del llibre al pati de l'Institut d'Estudis Catalans. Tots els qui hi van parlar van fer palesa l'admiraçió que senten per l'obra d'Albert Jané i també l'afecte per la seva persona i la seva manera de ser.

PREMI CAVALL FORT 2020

Màriam Ben-Arab va ser la guanyadora del Premi Cavall Fort 2020, amb l'obra *Un pla*.

El Premi estava dotat amb 3.300 euros per la Fundació Cavall Fort.

Es tracta d'una dotació superior a l'habitual, ja que, per tercera vegada en la seva història, el premi es va dedicar al còmic, un gènere que sempre ha tingut un paper central a la revista.

La convocatòria va tenir un gran èxit: s'hi van presentar vuitanta-tres obres entre les quals el jurat va escollir quatre finalistes: *Volàtil*, de Francesc Grimalt (guió, dibuixos i color) i Jacques Salomón (color); *Un pla*, de Màriam Ben-Arab; *El començament*, de Pere Puig, i *Clítias i les pintures negres*, d'Oriol Canosa Masllorens (guió) i Jordi Sunyer Monfort (dibuixos). I, en l'última votació, el jurat va decidir per unanimitat atorgar el Premi Cavall Fort 2020 a *Un pla*, de Màriam Ben-Arab.

Amb un guió ben construït, una alta qualitat gràfica i un excel·lent domini del llenguatge del còmic, l'autora ens explica, en sis pàgines, l'aventura d'una nena, l'Heura, que juntament amb altres habitants de la Terra tenen un bon pla. Però, per a què el necessiten, aquest pla? Els lectors ho descobriran a les pàgines del número 1406 de *Cavall Fort*, corresponent a la segona quinzena de febrer de 2021. Durant aquest mateix any la revista també publicarà les tres històries que van quedar finalistes.

Degut a les restriccions causades per la pandèmia de la covid-19, no es va poder celebrar un acte públic de lliurament del Premi. Esperem poder-ho fer quan torni la normalitat.

Màriam Ben-Arab (La Roca del Vallès, 1983) es dedica bàsicament a la il·lustració infantil i al còmic, encara que també ha fet incursions en la il·lustració juvenil i per a adults. Va estudiar Belles Arts a la Universitat de Barcelona i es va especialitzar en il·lustració a l'Escola Llotja. Les seves il·lustracions són plenes de vitalitat i sempre traspuen el seu compromís de fons: amb els drets de les persones, amb el planeta, amb la voluntat de transmetre al lector la realitat del món que ens envolta. És una treballadora incansable i col·labora amb un gran nombre d'editorials i mitjans de comunicació, entre els quals hi ha les revistes *Cavall Fort* i *El Tatano*.

PRESENCIA A INTERNET

EL WEB DE CAVALL FORT I LES XARXES SOCIALS

En les circumstàncies provocades per la covid-19, el web de Cavall Fort, juntament amb l'activitat a les xarxes socials d'Internet en què tenim presència, han agafat un paper encara més important que el que ja tenien i ens han permès de mantenir-nos presents entre els nostres lectors i seguidors i d'ampliar d'una manera significativa el nostre públic i els nostres seguidors.

A l'activitat que hi fem habitualment hi vam afegir una secció especial, "Jo em quedo a casa!", que detallem seguidament i que va aconseguir un gran impacte.

Cavall Fort es mou principalment en tres xarxes socials: Twitter, Instagram i Facebook.

A Twitter va tancar l'any amb 7.851 seguidors (gairebé mil més que l'any anterior), i una mitjana de 1.900 visites i de 92.700 impressions mensuals.

Pel que fa a Instagram, va tancar l'any amb 8.357 seguidors (tres mil més que al final de 2019) i una mitjana de 47.200 impressions i 3.250 agradaments mensuals.

A Facebook, per la seva banda, es van registrar 5.656 seguidors (gairebé mil quatre-cents més que el 2019) i una mitjana de 151 agradaments mensuals.

“JO EM QUEDO A CASA!”

Així vam anomenar la secció especial que vam crear al web de Cavall Fort arran del confinament decretat per la pandèmia del la covid-19.

<https://cavallfort.cat/jo-em-queda-a-casa/>

Davant les restriccions imposades per la pandèmia vam creure necessari posar tot un seguit de recursos a l'abast dels nostres lectors i les seves famílies. Per a fer-ho vam poder comptar amb la col·laboració desinteressada d'un gran nombre d'autors vinculats a *Cavall Fort* i a *El Tatano*, a tots els quals reiterem des d'aquestes pàgines el nostre agraïment.

Durant tres mesos vam publicar cada dia una activitat diferent al web: jocs, tallers, receptes de cuina, experiments, tests... Tot en format pdf perquè qui volgués s'ho pogués descarregar i imprimir.

A més, mentre no va ser possible distribuir les revistes als subscriptors, també vam publicar edicions especials gratuïtes dels números corresponents de *Cavall Fort* i d'*El Tatano*, a l'iQUIOSC.cat, la plataforma de publicacions digitals de l'APPEC. En concret vam publicar el segon número de febrer, els dos de març i el número doble d'abril de *Cavall Fort*, i els números de febrer, març i abril d'*El Tatano*.

Com a complement, es va elaborar una guia per a les escoles amb tots els recursos que poden trobar al nostre web, classificats temàticament. És en format pdf i es pot descarregar gratuïtament com la resta de material.

<http://cavallfort.cat/el-contingut-del-web-de-cavall-fort-un-recurs-per-a-les-escoles/>

Edicions CAVALL FORT

Agenda És bo de saber

Qui som? Cavall Fort El Tatano Carnet

Jo em quedo a casa!

Ei, valents! Com porteu el confinament?

Si, sabem que cansa moltíssim, això de quedar-se taaants dies tancats a casa i no poder sortir al carrer... Però ho hem de fer per a **protegir-nos** i **protegir els altres**. No volem que el coronavirus s'escampi!

Per tal de fer que aquesta situació tan excepcional sigui una mica més entretinguda, a *Cavall Fort* i *El Tatano* hem preparat edicions especials de les revistes per a llegir en línia i un recull d'activitats que podeu anar fent aquests dies. Hi trobareu **jocs, manualitats, experiments, receptes de cuina...** Us podreu descarregar els pdfs lliurement i fer totes aquestes activitats a casa.

Pareu molta atenció, perquè **cada dia penjarem alguna proposta nova!**

CAMPANYES DE PROMOCIÓ A INTERNET, RÀDIO I PREMSA

Durant el 2020 es va fer un esforç especial de promoció de *Cavall Fort* i *El Tatano* a través d'Internet, principalment de les nostres xarxes socials i també de bàners inserits en publicacions digitals.

També es van fer campanyes a les emissores de ràdio de més audiència del país i anuncis a premsa periòdica.

De tots els mitjans, els que actualment tenen més incidència són les xarxes, que fan de ressonador molt potent i durant aquest any han contribuït d'una manera decisiva a l'augment de subscriptors d'*El Tatano*.

PARTICIPACIÓ EN LES ACTIVITATS DE L'APPEC

Les revistes *Cavall Fort* i *El Tatano* participen en les diverses activitats que porta a terme l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC), entre les quals destaca l'iQuiosc, una mostra itinerant de revistes en català.

Aquestes activitats es van veure greument afectades per la pandèmia, però l'APPEC va continuar treballant per ajudar els seus associats i per intentar paliar els efectes, en molts casos gravíssims, en l'àmbit de les publicacions periòdiques en català.

Durant la Setmana del Llibre en Català, que es va celebrar del 9 al 13 de setembre al Moll de la Fusta de Barcelona, es va estrenar l'iQUIOSC.cat en ruta, una versió en petit format de la mostra de revistes en català, que té com a objectiu arribar a les poblacions més petites on la falta de punts de venda dificulten l'accés a les revistes.

L'experiència es va iniciar amb una primera ruta per pobles de l'Empordà, que ja ha donat fruits i que es vol continuar durant el 2021, mirant d'ampliar el seu radi d'acció.

Per una altra banda, el 14 d'octubre es va celebrar la 20a edició de la Nit de les Revistes i la Premsa en Català, la gala dels reconeixements als professionals de la comunicació i a les publicacions en català. A causa de la situació sanitària, la gala es va celebrar en format virtual i es va poder seguir al canal de YouTube APPECTV. La va presentar l'escriptor Màrius Serra.

MEMÒRIA ECONÒMICA DE LA FUNDACIÓ

EXERCICI 2020

Balanç

Actiu

- Actiu no corrent:..... 183.011,67 €
- Actiu corrent: ..... 86.214,97 €
- Total actiu: .....269.226,64 €**

Patrimoni net i passiu

- Patrimoni net: ..... 261.494,67 €
- Passiu no corrent: .....1.500,00 €
- Passiu corrent:.....6.231,97 €
- Total patrimoni net i passiu:.....269.226,64 €**

EXERCICI 2020

Compte de resultats

Ingressos

- Ingressos per es activitats: ..... 2.177,00 €
- Ingressos per arrendament: ..... 11.685,00 €
- Total ingressos: ..... 13.862,00 €**

Despeses

- Imputades a les activitats
  - Premi Cavall Fort: ..... 3.300,00 €
  - Subscripcions per a entitats de caràcter social: ..... 1.739,26 €
  - Total despeses imputades a les activitats: ..... 5.039,26 €
- No imputades a les activitats
  - Administració de lloguers: ..... 424,65 €
  - Altres despeses d'exploració: ..... 7.567,90 €
  - Amortitzacions: ..... 3.192,82 €
  - Despeses financeres ..... 17,55 €
  - Total despeses no imputades a les activitats: ..... 11.202,92 €
- Total despeses: ..... 16.242,18 €**